

ОЦІНКА ТА АНАЛІЗ ПОДАТКОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ЗА ДАНИМИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Фесенко В.В., Тищенко А.О.

Університет митної справи та фінансів

В статті проаналізовано тлумачення податкового потенціалу у регіону та на основі теоретичних знань, розроблено поняття «податкового потенціалу підприємств». Сформовано основні чинники, що впливають на податковий потенціал підприємств та фактори його формування та розроблено формулу для обчислення податкового потенціалу підприємства з урахування статистичних даних фінансової та податкової звітності. Запропоновано використання коефіцієнта тіні та ступеня довіри до платників податків; проаналізовано підприємства машинобудівельної галузі ПАТ «Алчевський машинобудівельний комбінат», ПАТ «Електродвигун», ПАТ «Турбоатом». Розраховано фактичні та прогнозовані суми податку на прибуток в 2013-2017 роках з урахуванням податкового потенціалу підприємств; проаналізовано фінансовий стан та платоспроможність підприємств з урахуванням показника податкового потенціалу та обчислено планові суми надходжень до бюджету у якості податку на прибуток. Запропоновано використати податковий потенціал підприємства як новий захід протидії ухиленню від сплати податків.

Ключові слова: податковий потенціал регіону, податковий потенціал підприємства, податок на прибуток, протидія ухиленню від сплати податків, коефіцієнт тіні, фактори податкового потенціалу підприємства.

Актуальність теми. Сучасний стан економіки України, політичні конфлікти, зниження ефективності діяльності господарюючих суб'єктів ускладнюють процеси поповнення бюджету податковими надходженнями, що призводить до щорічного збільшення обсягів недоотриманих коштів до бюджету.

Сучасний етап розвитку економіки України має значну кількість проблем, які необхідно вирішити в найближчий час. Податкова система – є темою постійних сутічок та змін. За останні декілька років, Податковий Кодекс було змінено 7 разів, без урахування змін в супровідних нормативно-правових актах. Дійсно, проводяться заходи та зміни, що допоможуть державі наблизитися до інтеграції в ЄС. Не дивлячись на те, що щорічно проводяться податкові реформи, засобів які б мінімізували або зовсім блокували можливість ухилення від сплати податків зовсім мало. Оскільки є необхідним зниження обсягів ухилень від сплати податків, то розробка показників, які б характеризували рівень податкового потенціалу підприємства може стати одним з інструментів протидії ухиленню від сплати податків. У сучасних кризових умовах існує необхідність розробки пропозицій щодо оцінки і аналізу можливостей

підприємств формувати достатні суми податкових платежів у бюджет у вигляді різних податків. Дослідження та розробка показників оцінки рівня податкового потенціалу підприємств нададуть можливість податковим органам визначати суми майбутніх податкових платежів від підприємств-платників податків, планувати обсяги надходжень до бюджету економічно обґрунтованими методами, а також виявляти платників, які ухиляються від сплати податків шляхом нелегальної оптимізації. Такі обставини визначають актуальність та особливу значущість теми дослідження – аналіз сутності податкового потенціалу підприємства та розробка методів його оцінки і аналізу.

Таким чином, тема роботи набуває актуальності, проблема пошуку нових засобів боротьби з ухиленням від сплати податків та можливості шахрайства в фінансовій звітності, що зменшує базу оподаткування, має стати головним напрямком майбутніх реформ. Податковий потенціал підприємств здатен побудувати певні прогнозовані показники, що вказують на мінімальну суму податку на прибуток в наступному періоді.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженнями в напрямку оцінки податкового потенціалу присвятили свої праці вчені І. В. Гор-

ський, А. М. Жеребних, С. В. Каламбет, І. О. Луїна, С. В. Онишко, Л. Л. Тарангул, А. Л. Коломієць, А. Д. Мельник, Н. В. Кашина, С. С. Мошков, Н. М. Сабітова, А. С. Окунь, В. В. Рошупкіна, Н. В. Горький. Автори заклали термінологічні основи податкового потенціалу, визначили методу розрахунку податкового потенціалу регіону.

На нашу думку, найбільш точно охарактеризувала податковий потенціал регіону саме В.В. Рошупкіна, яка стверджувала, що потенціал – це фінансові можливості регіону по відтворенню податкових надходжень у бюджетну систему, що розраховані пропорційно до бази оподаткування, яка склалася у регіоні, без негативного впливу на суб'єкт господарювання.

Однак, невирішеною залишається проблема визначення сутності податкового потенціалу підприємств та методик його оцінки і аналізу.

Метою даної роботи є розробка пропозицій щодо оцінки та аналізу податкового потенціалу підприємств на основі даних фінансової звітності.

Виклад основного матеріалу. Не дивлячись на те, що податки та збори є головним джерелом поповнення бюджету, засобів щодо перевірки правильності нарахування та сплати не багато. Оскільки дефіцит бюджету збільшується, то доречно розглянути нові шляхи протидії ухиленню від сплати податків.

В вітчизняній та іноземній літературі відображене таке поняття як «податковий потенціал», проте в ст. 14 ПКУ не відображено жодних норм,

правил чи тлумачення даного поняття. Оскільки вважаємо, що визначення податкового потенціалу підприємства є одним з варіативних шляхів протидії ухиленню від сплати податків, то тема наукової роботи є актуальною.

Проте, на даному етапі розвитку держави та сучасних воєнно-політичних відносинах, є обов'язковим взяття до уваги негативних соціальних явищ, факторів та форс-мажорів.

Вважаємо, І.В. Горського та Л.Л. Тарангул є оптимальними, а отже для формування власної думки, беремо за основи ці поняття.

На нашу думку, податковий потенціал підприємства, на відміну від податкового потенціалу регіону, має характеризувати можливості окремого суб'єкта господарювання генерувати достатні суми податків у наступних періодах, і не є фактичним результатом його діяльності. Цей показник має перспективний характер, що надає йому цінності при аналізі діяльності суб'єктів господарювання в умовах невизначеності. Показник податкового потенціалу підприємства має бути кількісним вираженням його можливостей відтворювати податкові надходження, і має ґрунтуватися на фактично досягнутих показниках баз для оподаткування.

Тому податковий потенціал підприємства – це прогнозована сума податків, яка підлягає сплаті від окремого суб'єкта господарювання-платника податків, і розрахована на основі фактично досягнутих показників діяльності.

Обґрунтування та введення поняття податкового потенціалу в нормативну базу є надзвичайно важливою складовою майбутніх реформ, адже саме підприємства генерують найбільші надходження в бюджет, є джерелом податкових надходжень, надають робочі місця для населення та формують державний бюджет. Від правильності виплат податку на прибуток підприємств, залежить безліч факторів, в том числі і майбутній перерозподіл бюджету.

Науковці виявили чинники, що впливають на формування податкового потенціалу регіону. Для того, щоб сформувати ряд чинників, що впливають на формування податкового потенціалу підприємства, доцільно проаналізувати запропоновані фактори та розробити нові аспекти.

Отже, аналізуючи надані фактори, можемо стверджувати, що податковий потенціал підприємства також має формуватися на основі реалізованої, нереалізованої та прогнозованої складової.

Податковий потенціал підприємства може формуватися за рахунок можливостей сплати різних податків, серед яких: податок на додану вартість, податок на прибуток, екологічні податки, митні податки, акцизні податки, податок з доходів фізичних осіб (як податковий агент) та інші. Суми цих податків залежать від різних факторів та розраховується в залежності від різних баз оподаткування. Так, наприклад, податок на додану вартість залежить від

Рис. 1. Фактори формування податкового потенціалу регіону

Джерело: Складено на основі [2]

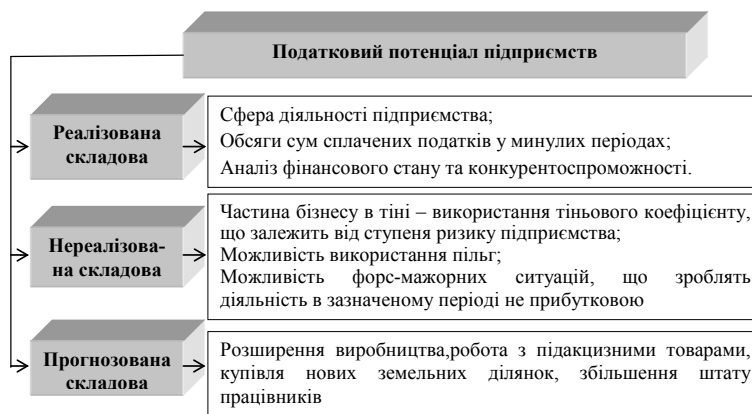

Рис. 2. Критерії оцінки формування податкового потенціалу підприємства

Джерело: Складено автором

обсягів ділової активності підприємства та суми виручки від реалізації продукції, і зовсім не залежить від кількості працівників на підприємстві. Податок з доходів фізичних осіб, який сплачує підприємство як податковий агент, залежить від кількості працівників і опосередковано залежить від обсягів ділової активності. Податок на прибуток залежить від фінансового результату до оподаткування, який формується після розрахунку доходів і витрат не тільки від продажу продукції, але і від інвестиційної та фінансової діяльності.

Оскільки підприємство може сплачувати різні види податків, доцільно звузити тему дослідження до рівня податкового потенціалу за податком на прибуток.

Податковий потенціал підприємства за податком на прибуток – це прогнозована сума коштів, яка підлягає сплаті у вигляді податку на прибуток окремого суб'єкта господарювання з урахуванням фактично досягнутих показників його діяльності.

З урахуванням вищесказаного, можна виділити наступні чинники та критерії оцінки складових податкового потенціалу підприємства (рис. 2).

Такі дані допоможуть відстежити динаміку розвитку та функціонування підприємства та є підставою для розробки прогнозу.

Доцільно обґрунтувати обрані аспекти, які допоможуть прогнозувати майбутні податкові надходження, під якими розуміємо «податковий потенціал підприємства».

Перша група складових – реалізовані. До даної категорії було віднесено ті показники, що ставлять основу для формування бази оподаткування, або є допоміжними чинниками.

Сфера діяльності підприємства допомагає визначити, на якій системі оподаткування функціонує підприємство, яким видом діяльності займається, то які податки повинно сплачувати.

Аналіз фінансового стану за 3 роки допомагає проаналізувати діяльність підприємства, оцінити збитки та прибутки, суму сплачених податків. Якщо на протязі хоча б 3 років спостерігається позитивна динаміка до збільшення суми чистого прибутку, то ймовірність отримання збитків в наступному періоді є меншою.

Структура активу балансу грає не менш важливу роль в оцінці податкового потенціалу підприємства, адже деякі статті самостійно вказують на необхідність сплати тих чи інших податків та платежів. Наприклад, значна частина нематеріальних активів чи основних засобів, свідчать про необхідність сплати податку на землю, плата за майно, відмінне від земельної ділянки, збір за транспортні засоби. Аналіз фінансового стану підприємства допоможе виявити моменти механізації зі зменшення податкової бази.

Друга група – нереалізована складова. До уваги було взято 3 основні фактори, які присутні майже на кожному підприємстві чи можуть статися незалежно від управлінської політики.

Перший аспект – частина тіньового сектору. В нашій державі надзвичайно високий рівень тіньової економіки, тому аналізуючи конкретне підприємство маємо урахувати той момент, що частина його діяльності може бути поза законом. Можливо, є доцільність застосування коефіціє-

нту тіні, який може характеризувати ступінь ризику приховування доходів та нелегальної податкової оптимізації, та може бути залежним від частоти податкових перевірок.

Другий аспект – можливість використання пільг. ПКУ передбачено ряд пільг для підприємств, які зменшують базу оподаткування.

Третій аспект – форс-мажорні обставини, які різко вплинули на фінансовий результат та загальний процес виробництва продукції, надання послуг: стихійні лиха, погодні умови, що спричинили загибель врожаю (стосовно сільськогосподарської діяльності), воєнні дії в регіоні (приклад з АТО) та інші фактори, які ніяким чином не залежать від підприємців. Проте грабіж, розкрадання майна та інші нелегальні дії, завдані третьою особою, не слід вважати форс-мажорними обставинами.

Що ж стосовно прогнозованої діяльності, то оскільки такий засіб контролю як податковий потенціал підприємств, розробляється для поповнення державного бюджету та мінімізації кількості несумлінних платників податків, то доречно роздивлятися найбільш оптимальну ситуацію, коли підприємство розширює виробництво та має чітку стратегію подальшого розвитку. Отже робимо на акцент на тому, що підприємство буде розширювати виробничі лінії, закупати нові землі та будівлі, збільшувати штат працівників та розширювати партнерські зв'язки.

Після аналізу основних складових, доцільно перейти до формування формули для розрахунків.

З урахуванням вищевикладеного податковий потенціал підприємства за податком на прибуток пропонуємо розраховувати за формулою:

$$P_{income\ tax} = (IT_{average} - privileges) * (1 - K) * I_{pm} \quad (1)$$

де $P_{income\ tax}$ – податковий потенціал з податку на прибуток; $IT_{average}$ – середня сума сплаченого податку на прибуток за 3 останні звітні періоди; $privileges$ – пільги, що зменшують базу оподаткування та регламентовані ПКУ; K – коефіцієнт тіні; I_{pm} – індекс рентабельності продукції (index of profit margin).

Для розрахунку вказаного показника за більш тривалий період можна скоректувати результати за допомогою коефіцієнту дисконтування, що допоможе врахувати ризик знецінення грошових коштів (формула 2).

$$P_{income\ tax} = (IT_{average} - privileges) * (1 - K) * I_{pm} * R \quad (2)$$

де $P_{income\ tax}$ – податковий потенціал з податку на прибуток; $IT_{average}$ – середня сума сплаченого податку на прибуток за останні звітні періоди (5-10 років); $privileges$ – пільги, що зменшують базу оподаткування та регламентовані ПКУ; K – коефіцієнт тіні; I_{pm} – індекс рентабельності продукції (index of profit margin); R – коефіцієнт дисконтування.

Застосування коефіцієнту дисконтування допомагає врахувати ризик знецінення коштів – нормальний економічний ефект, який відбувається щорічно. Роблячи прогноз такого рівня необхідно врахувати сучасний стан економіки та наявність інфляційних процесів різного рівня. Тобто, формула 2 є розрахунковим механізмом для довгострокового прогнозу.

Особливої уваги потребує коефіцієнт тіні, який свідчить про відношення підприємства до

окремого класу ризиків (аналізуючи кожне підприємство, маємо велику вірогідність того, що хоч незначна частина платежів не надійде через функціонування в тіньовому секторі). Тому, для прогнозування майбутніх платежів, доречно враховувати можливість неповної сплати платежів. Доцільно прив'язати коефіцієнт тіні відповідно до класу ризику підприємства: з низьким рівнем ризику – 5%, з середнім рівнем ризику – 10%, з високим рівнем ризику – 15%.

Таблиця 1
Значення коефіцієнту тіні та ступінь довіри до платника податків

Частота перевірок	Ступінь довіри ДФС	Ризик нелегальної податкової оптимізації	Значення коефіцієнту тіні
1 раз на 3 роки	Високий	Низький	5%
1 раз на 2 роки	Середній	Середній	10%
1 раз на 1 рік	Низький	Високий	15%

Джерело: Розроблено авторами

Таблиця 2
Вихідні дані для оцінки та аналізу податкового потенціалу обраних підприємств галузі машинобудування за 2013-2015 рр.

Показник аналізованого підприємства	Сума, тис. грн		
	2013	2014	2015
ПАТ «Алчевський металургійний комбінат»			
Чистий дохід від реалізації продукції	7656	8630	5462
Загальна собівартість	6189	7452	6748
Податок на прибуток	157	0	0
Чистий прибуток (збиток)	1201	(2537)	(4887)
Сума необоротних активів	6097	6354	6267
Сума оборотних активів	23467	21900	25880
ПАТ «Електродвиґун» в Ужгороді			
Чистий дохід від реалізації продукції	13657	13709	22138
Загальна собівартість	10658	12171	20729
Податок на прибуток	125	160	0
Чистий прибуток (збиток)	801	881	1393
Сума необоротних активів	204090	19584	21674
Сума оборотних активів	7433	9851	5571
Харківський ПАТ «Турбоатом»			
Чистий дохід від реалізації продукції	1563	1842	2694
Загальна собівартість	1221	1216	1227
Податок на прибуток	116	187	346
Чистий прибуток (збиток)	345	637	1632
Сума необоротних активів	567	605	685
Сума оборотних активів	3675	4019	4209

Як бачимо з таблиці 1, високий ступінь довіри Державної фіскальної служби до платника податків (кількість перевірок – 1 раз на 3 роки) характеризується низьким ризиком нелегальної податкової оптимізації та низьким рівнем коефіцієнта тіні, що за формулою 1 призведе до найоптимістичнішого прогнозного значення сум податку на прибуток – податковий потенціал такого підприємства більший, ніж у підприємства

з високим значенням коефіцієнта тіні. Рентабельність продукції є важливим аспектом при дослідженні можливостей підприємства генерувати суми податків, адже вона відображає реальне співвідношення доходу від реалізації та витрат на виробництво і реалізацію продукції. Для проведення порівняльного аналізу, було обрано три підприємства машинобудівельної галузі, що знаходяться в різних кутках України. Для дослідження було обрано ПАТ «Алчевський металургійний комбінат (АМТ)», ПАТ «Електродвиґун» в Ужгороді, Харківський ПАТ «Турбоатом».

В ході дослідження буде проведений аналіз фінансового стану підприємств машинобудівельної галузі та активу балансу, розрахунок рентабельності продукції, динаміку витрат на сплату податків та розрахунок прогнозованих показників податкового потенціалу.

Як бачимо, надходження до бюджету з ПАТ «Алчевський металургійний комбінат» були лише в 2013 році, а в подальшому його діяльність стала збитковою. Найбільші суми податків надходять від ПАТ «Електродвиґун». На рис. 3 наведено середньозважені суми сплаченого податку на прибуток аналізованих підприємств за 2013-2015 рр.

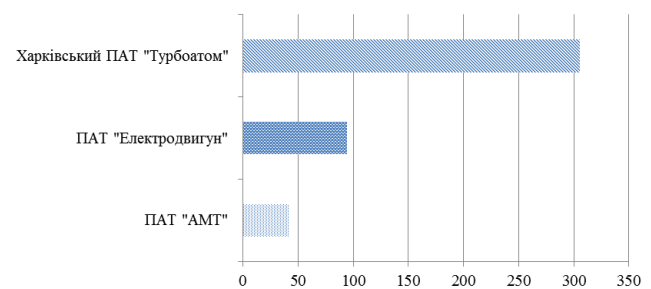

Рис. 3. Середньозважені суми сплаченого податку на прибуток аналізованих підприємств за 2013-2015 рр., тис. грн

Найбільша рентабельність у продукції ПАТ «Турбоатом». Для подальшого аналізу доцільно використовувати індекс рентабельності за 2015 рік, який складає 1,568, що свідчить про збільшення рентабельності продукції на 56,8% у 2015 р. Публічне акціонерне товариство «АМТ» працює в збиток, і можемо стверджувати, що в 2015 році збиток з кожної одиниці склав 0,894.

Як видно з табл. 3, найбільші податкові надходження плануються саме з підприємства ПАТ «Турбоатом». Оскільки ПАТ «АМТ» знаходиться на межі банкрутства, то є надзвичайно великий шанс того, що в поточному році, компанія знову матиме від'ємні показники.

Проте, основна причина спаду розвитку в тому, що підприємства знаходиться на окупованій території, а отже ринок збуту продукції багаторазово зменшився. ПАТ «Електродвиґун» має перерахувати в бюджет суму меншу, аніж в 2015 році. Така ситуація є результатом зменшення індексу рентабельності реалізованої продукції, що тягне за собою зниження обсягів продаж.

Припустимо, що підприємство занесені до середнього класу ризику, а отже перевіряються один раз на 2 роки. Таким чином, беремо до уваги, що коефіцієнт тіні дорівнює 10%.

Для того, щоб побудувати прогнозне значення на 2017 рік, необхідно ґрунтуватися на даних за

три роки, так як ми не маємо вихідних даних фінансової звітності за 2016 рік, то до уваги беремо саме прогнозовану суму, яка була розроблена за допомогою податкового потенціалу.

Таблиця 3
Результати розрахунку податкового потенціалу аналізованих підприємств на основі даних фінансової звітності за 2013-2015 рр.

Складові формули розрахунку	Формула розрахунку відповідної складової	Результат розрахунку на 2016 р.		
		ПАТ «АМТ»	ПАТ «Електродвигун»	Харківський ПАТ «Турбоатом»
Середньозважена сума сплаченого податку на прибуток ($IT_{average}$), тис. грн	$\frac{IT^{2013}+IT^{2014}+IT^{2015}}{3}$	52,3	95	216,33
Коефіцієнт тіні (K), %	визначено на основі табл. 1	10%	10%	10%
Індекс рентабельності продукції, I_{pm}	PM^{2015} / PM^{2014}	0,894	1,103	1,568
$P_{income\ tax}$, тис. грн	$(IT_{average} - privileges) * (1 - K) * I_{pm}$	42,08	94,306	305,284

Таблиця 4
Фактичні та прогнозовані суми податку на прибуток в 2013-2017 роках з урахуванням податкового потенціалу підприємств

Підприємство	Фактичні суми сплаченого податку на прибуток підприємств			Прогнозовані суми податкового потенціалу	
	2013	2014	2015	2016	2017
АМК	157	0	0	15,44	1,51
Електродвигун	125	160	0	82,76	70,49
Турбоатом	116	187	346	341,31	459,79

Отже, розраховуючи податковий потенціал податку на прибуток в 2017 році, беремо до ува-

ги показники 2014-2016 років. Крім того, оскільки відсутня інформація про зміну обсягів продаж, то вважаємо, що індекси рентабельності залишились незмінними.

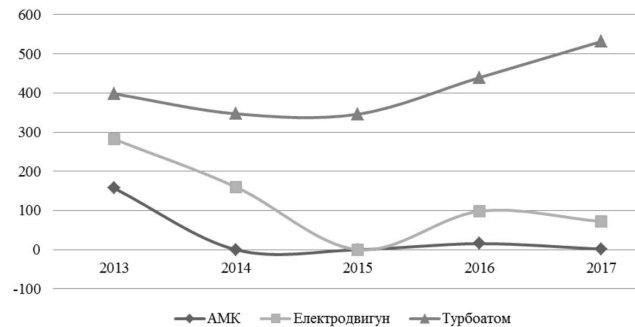

Рис. 4. Динамічні показники податкового потенціалу підприємств 2013-2017 року

Отже, розраховуючи податковий потенціал податку на прибуток в 2017 році, беремо до уваги показники 2014-2016 років. Крім того, оскільки відсутня інформація про зміну обсягів продаж, то вважаємо, що індекси рентабельності залишились незмінними.

Таким чином, можемо зробити висновок, що найбільші суми податкових надходжень надійдуть до бюджету від харківського ПАТ «Турбоатом». Проте, показник податкового потенціалу може значно знизитись/збільшитись, якщо зміниться індекс рентабельності продаж. Найбільш складна ситуація у АМК, адже навіть мінімальний розмір податкового потенціалу складає лише 1,51 тис. грн.

Висновки. Запропонована методика оцінки та аналізу податкового потенціалу за податком на прибуток підприємств дозволяє прогнозувати майбутні суми податкових надходжень враховуючи фактори динаміки ділової активності (індекс рентабельності продукції), ступеню довіри до підприємства (коефіцієнт тіні) та досягнутого рівня сплати податків (середньозважена сума податку на прибуток). Запропоновані показники податкового потенціалу можуть бути використані як планові фінансові індикатори в процесі податкового моніторингу з боку податкової інспекції. Податковий потенціал підприємств може бути новим важелем для контролю платників податків, а також допоміжним інструментом при формуванні бюджету на наступний рік.

Список літератури:

- Каламбет С. Податковий потенціал у механізмі регулювання економіки: автореферат дисертації на здобуття к.е.н. спеціальність 08.04.01 / С. Каламбет. – Донецьк, 2004. – 32 с.
- Меламед М. Валовий внутрішній продукт України та його податковий потенціал / М. Меламед // Вісник національного банку України. – 2005 рік, № 5. – С. 26.
- Опихана Н.Є. Регіональний податковий потенціал в Україні / Н.Є. Опихана // Фінанси України № 2, 2004 р. – С. 122-125.
- Коломиєц А.Л. Анализ концептуальных подходов и методов оценки налогового потенциала регионов / А.Л. Коломиєц // Налоговый вестник. – 2012. – № 2. – С. 3-5.
- Беззубко Л.В., Зюнькін А.Г., Калина А.В. Обґрунтування заходів щодо підвищення ефективності використання трудового потенціалу підприємств: Навч. пос. – К.: МАУП, 2004. – 256 с.
- Кашина Н.В. Методика расчетов налогового потенциала [Текст] / Н.В. Кашина // Финансы. – 2001. – № 12. – С. 35-37.
- Горський І.В. Податковий потенціал у механізмі міжбюджетних відносин [Текст] / І.В. Горський // Фінанси. – 2009. – № 6. – С. 27-30.
- Опихана Н.Є. Регіональний податковий потенціал в Україні / Н.Є. Опихана // Фінанси України № 2, 2004 р. – С. 122-125.

Фесенко В.В., Тищенко А.А.

Університет таможенного дела и финансов

ОЦЕНКА И АНАЛИЗ НАЛОГОВОГО ПОТЕНЦИАЛА ПРЕДПРИЯТИЯ ЗА ДАННЫМИ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ

Аннотация

В статье проанализировано толкование налогового потенциала региона на основе теоретических знаний, разработано понятие «налогового потенциала предприятий. Сформированы основные факторы, влияющие на налоговый потенциал предприятий и факторы его формирования и разработаны формулы для вычисления налогового потенциала предприятия с учетом статистических данных финансовой и налоговой отчетности. Предложено использование коэффициента тени и степени доверия к налогоплательщикам; проанализированы предприятия машиностроительной отрасли ОАО «Алчевский машиностроительный комбинат», ОАО «Электродвигатель», ОАО «Турбоатом». Рассчитано фактические и прогнозируемые суммы налога на прибыль в 2013-2017 годах с учетом налогового потенциала предприятий; проанализировано финансовое состояние и платежеспособность предприятий с учетом показателя налогового потенциала и рассчитаны плановые суммы поступлений в бюджет в качестве налога на прибыль. Предложено использовать налоговый потенциал предприятия как новый мера противодействия уклонению от уплаты налогов.

Ключевые слова: налоговый потенциал региона, налоговый потенциал предприятия, налог на прибыль, противодействие уклонению от уплаты налогов, коэффициент тени, факторы налогового потенциала предприятия.

Fesenko V.V., Tischchenko A.A.

University of Customs and Finance

EVALUATION AND ANALYSIS OF TAX POTENTIAL OF THE ENTERPRISE UNDER THE FINANCIAL STATEMENTS

Summary

The article analyzes the interpretations of tax potential of region and based on theoretical knowledge, developed the notion of «tax potential of the enterprises; We are formed by the basic factors affecting tax potential of enterprises and factors of its formation. We are developed formula for the calculation of the tax potential of enterprise, taking into account statistical data of financial and tax reporting; proposed use of the coefficient of the shade and the degree of confidence to the taxpayers. We are analyzed engineering enterprises of PJSC «Alchevsk iron machine-building plant», PJSC «Motor», JSC «Turboatom». We are calculated actual and the projected amount of income tax in 2013-2017, given the tax potential of the enterprises. We are analyzed the financial condition and solvency of enterprises, taking into account increased tax capacity and estimated planned amounts of budget revenue as income tax. We are proposed use of the tax potential of the enterprise as a new weapon in the fight against tax evasion.

Keywords: tax potential of the region, fiscal capacity of the enterprise; profit tax; combating tax evasion; the shadow factor; factors of the tax potential of the company.